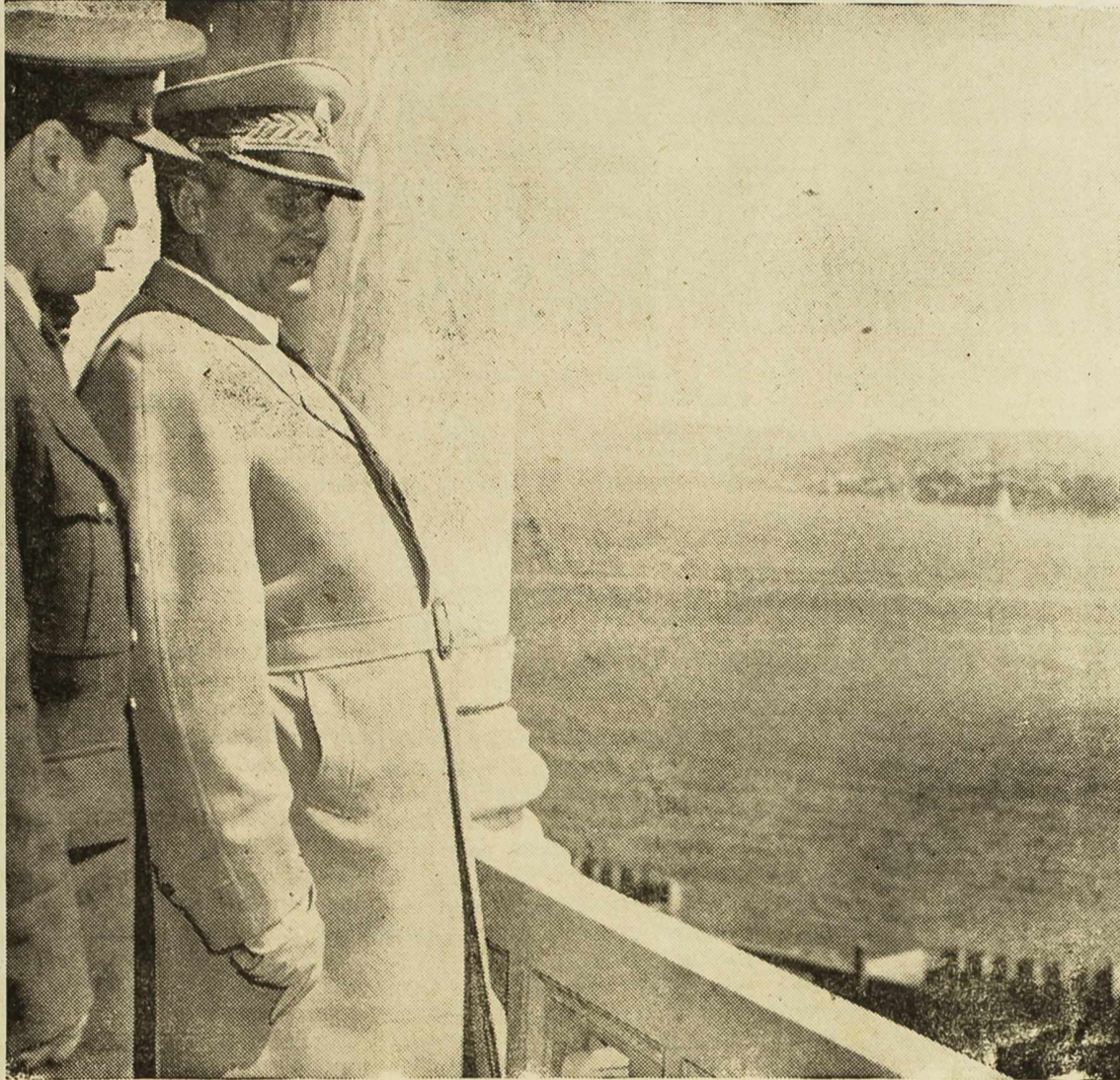

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
16. veljače 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 130
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

POSILIJE DVA I PO MJESECA ODSUSTVA IZ ZEMLJE I HISTORIJSKOG PUTA U PRIJATELJSKE ZEMLJE DALEKE INDIJE I BURME, PREDSEDNIK REPUBLIKE JOSIP BROZ TITO VRATIO SE U DOMOVINU.

NAROD NAŠEG GRADA I KOTARA DIJELI NEOPISIVU RADOŠT S OSTALIM NARODIMA SOCIJALISTIČKE JUGOSLAVIJE ZBOG SRETNOG POVRATKA DRUGA TITA, TE IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO ZBOG USPJELE MISIJE U PRIJATELJSKIM ZEMLJAMA.

Godišnja konferencija SK brodogradilišta „Velimir Škorpik“

Familjarnost - najveća slabost organizacije

Slaba aktivnost članova SK u organizacijama SSRN

139 članova Saveza komunista brodogradilišta »Velimir Škorpik« prisustvovalo je 11. o. mj. godišnjoj konferenciji svoje organizacije, na kojoj je izvršena analiza dosadašnjeg rada, izabran novi komitet brodogradilišta i delegati za općinsku i kotarsku konferenciju SK. Donijeti su zaključci u vezi budućeg rada organizacije, a na kraju su upućeni pozdravni telegrami CK SKJ i drugu Titu, te CK SKH i drugu Bakariću.

Organizacija je postigla izvjesne uspjehe. Naročito se mnogo učinilo na stvaranju uvjeta za društveni život omladine. Pobjoljšan je i kvalitet rada u brodogradilištu, premda on još ne zadovoljava. Također su postignuti uspjesi u radničkom samoupravljanju. Međutim, konferencija je ukazala i na slabosti koje se još uvijek pojavljuju u radu organizacije i pojedinih članova SK.

Nije se uspjelo provesti u život odluku o radu komunista u društvenim organizacijama, a osobito u radu Socijalističkog saveza. Bilo je govora i o tome da bi stariji članovi SK trebali voditi veću brigu o svom utjecaju na odgoj mladih radnika. Premda je bilo nastojanja za podizanje produktivnosti i kvalitete rada u poduzeću, ipak se u tome nije ospjelo i to iz jednostavnog razloga što samim članovima SK a i drugim radnicima, u dovoljnoj mjeri nedostaje ekonomskog obrazovanja.

Zapažena je i pojava familjarnosti, što je zapravo najozbiljnija slabost te organizacije. Konferencija je ukazala na potrebu borbe protiv te slabosti. Razvijajući kritiku i samokritiku, organizacija SK u tom poduzeću uspješno će otkloniti familjarnost a tim će postići i mnogo bolje rezultate.

Dosadašnji sistem ideološko-političkog rada nije donio osobitih koristi. Mnogi su mišljenja da će se individualnim proučavanjem postići daleko bolji rezultati.

U diskusiji je sudjelovao i drug Ante Bego-Giljak, član SK.

Tečaj metalaca

Kako je već u našem listu objavljeno završio je 4-mjesečni tečaj stručno-teoretske naobrazbe radnika metalaca. Potrebno je istaći neke slabosti kao i uspjehe, što će koristiti u budućem radu Radničke kulturno-prosvjetne zajednice. Naime, upravo sada vrše se pripreme za otvaranje tečaja za radnike građevinske struke.

Mjesno sindikalno vijeće je, koristeći financijska sredstva, koja su namijenjena toj svrsi, otvorilo tečaj za stručnu naobrazbu metalčkih radnika, koji je završio radom krajem prošlog mjeseca. Tečaju se prijavilo 50 drugova iz sedam poduzeća sa područja grada i kotara. Za vri-

Gradskog komiteta SK, koji je, između ostalog, govorio o moralnom liku komunista, ulozu radničke klase u radu Socijalističkog saveza, te o pomoći starijih drugova mladim radnicima.

U novi komitet izabrani su drugovi Crnobori Milan, Škovrlj Branko, Zikić Boro, Krunić Tomislav, Stojanović Ranko, Orošnjak Branko, Sarić Branko, Cular Ante i Franjić Nikola. Za sekretara je ponovo izabran drug Orošnjak Branko.

Izabrano je također osam delegata za općinsku i četiri delegata za kotarsku konferenciju SK.

jeme trajanja tečaja uočeni su i neki nedostaci. U prvom redu neka poduzeća i sindikalne podružnice nisu pružili gotovo nikakvu pomoć radnicima, tako da su jedni već u početku, a drugi kasnije napustili tečaj. Nasuprot ovima bilo je poduzeća i sindikalnih podružnica koje su shvatile svoj udio u tom radu, pruživši izdašnu pomoć. Takvi radnici postigli su i dobre rezultate. Staviše bilo je, nažalost, poduzeća koja su postavljala pitanje, da li će svojim radnicima vrijeme trajanja praktičnog i teoretskog dijela ispita platiti kao vrijeme provedeno na radu.

A. B.

Dogovor članova SK općine Skradin

Vodit će se briga o unapređenju poljoprivrede

Omladini je potrebna veća pomoć - Manjkav politički rad SSRN

U Skradinu je prošle nedjelje održana općinska konferencija Saveza komunista.

Premda je dan bio kišovit, u domu kulture sakupilo se stotinu članova SK sa područja općine, a gotovo isto toliko i vanpartijaca. Uz njihovo sudjelovanje izvršena je analiza rada članova SK za posljednju godinu, a razmotreni su i daljnji zadaci organizacije na toj općini.

Izveštaj, koji je bio veoma opširan, podnio je Ignjatija Lalić, sekretar Općinskog komiteta SK.

Na području općine uočene su izvjesne negativne pojave, naročito u vezi s unapređenjem poljoprivrede. Poljoprivredne zadruge pokazuju slab interes za razvijanje poljoprivrede. Ni jedna od njih nije odvojila ni najmanju sumu za unapređenje poljoprivredne proizvodnje. Malo je učinjeno na širenju gospodarske štampe, a rijetko su održavana i predavanja sa područja poljoprivrede. Poljoprivredne zadruge su u svom dugogodišnjem djelovanju neznatno izmijenile sistem rada, koji se uglavnom manifestira u trgovini i otkupu. Ti nedostaci se pojavljuju, iako u rukovodstvima poljoprivrednih zadruga ima i članova SK. Znači, da oni nisu vodili jednu sistematsku borbu za preorijentiranje rada poljoprivrednih zadruga u cilju unapređenja poljoprivrede. U budućem radu, organizacije SK kao i sami članovi trebati će tim pitanjima posvetiti mnogo veću pažnju.

Aktivnost organizacija Socijalističkog saveza uglavnom se manifestira na dobrovoljnim radovima, gdje su one zaista mnogo postigle. Međutim, jednog sistematskog političkog rada u narodu te organizacije nisu pokazale. Ukoliko su neke organizacije SSRN kao one u Plastovu,

Rupama, Ičevu i Skradinu i pokazale izvjesnu političku aktivnost, onda je to zasluga pojedinaца, a ne rukovodstva tih organizacija. Premda se štampa prima na području općine, članovi SK je sasvim malo koriste.

Uočeno je da organizacije SK na terenu ne suraduju sa prosvjetnim radnicima u cilju boljeg rješavanja kulturno-prosvjetnih pitanja. One bi se morale više pozabaviti uvjetima života prosvjetnih radnika i nastojati da se ti uvjeti poboljšaju.

U vrlo živoj diskusiji bilo je mnogo govora o radu omladinske organizacije. Zapaženo je, da se na dnevni red ne postavlja pitanje omladine. Svi su bili mišljenja, da je potrebno pružiti konstantnu pomoć omladini, a naročito da organizacije SK poklopa pažnju ideološko-političkom odgoju mladog naraštaja. Isto tako je ukazano na potrebu stvaranja boljih uvjeta za rad omladine na terenu. Trebalo bi, uz suradnju omladinske organizacije, otvarati čitaonice, izgrađivati skromne sportske terene i tome slično. Organizacije SK kao i sami članovi su u prvom redu pozvani na suzbijanje štetne tenden-

cije uprava nekih poljoprivrednih zadruga, koje omladini uskraćuju upotrebu zadrughih prostorija.

U diskusiji je sudjelovao i drug Pere Škarica, sekretar Kotarskog komiteta SK, koji je ukazao na potrebu ozbiljnijeg rada na ideološko-političkom polju. On je istakao, da će samo oni članovi SK biti u stanju da narodu pravilno objašnjavaju politička i privredna zbivanja kod nas i u svijetu, koji stalno prate i proučavaju štampu i druge odgovarajuće materijale. On je na kraju rekao da će članovi SK sa više uspjeha obaviti sve postavljene zadatke ukoliko njihova ideološko-politička svijest bude na većem nivou.

Nakon izglasanih zaključaka pristupilo se izboru novog općinskog komiteta u koji su ušli drugovi Lalić Ignjatije, Babić Ivan, Petrović Andrija, Grozdanić Marko, Vranić Cvita, Dragović Živojin, Pačić Ivan, Trabonjača Jovan i Barišić Jašo. Za sekretara je ponovo izabran Lalić Ignjatije.

Na kraju ove uspjele konferencije upućeni su pozdravni telegrami CK SKJ i drugu Titu i CK SKH i drugu Bakariću.

Rad Narodnog odbora kotara

OSNOVANA POLJOPRIVREDNA STANICA

Na posljednjoj sjednici Narodnog odbora kotara, koja je održana 10. o. mj. odlučeno je izmudeno ostalog, da se u Šibeniku osnuje poljoprivredna stanica, koja će voditi brigu o unapređenju poljoprivredne proizvodnje na kotaru. Naime, ona će posredno ili neposredno rukovoditi svim onim mjerama, koje se poduzimlju u svrhu unapređenja poljoprivredne proizvodnje. Stanica

ca će također davati prijedloge Narodnom odboru kotara za unapređenje poljoprivrede.

Na istoj sjednici osnovana je komisija NO-a kotara, koja će davati suglasnost na tarifne pravilnike privrednih organizacija. Komisiju sačinjavaju drugovi Baljkas Ante, Bujas Nikica, Berović Stipe, Radin Slavo i Bujas Miro.

Osim toga, Narodni odbor kotara je, na prijedlog Savjeta za prosvjetu i kulturu, odlučio da se sela Kraljice, Grebaštica Gornja i Rupe oglašaju za mjesta u kojima su izuzetno teški uvjeti života i rada učitelja. Prema tome oni će u tim mjestima primati posebne dodatke. Međutim, odbornici su mišljenja da na kotaru postoji još takvih sela, te je preporučio Savjetu za prosvjetu i kulturu NO-a kotara da to razmotri i podnese prijedlog na jednoj od sjednica Narodnog odbora.

Osnovano turističko društvo u Prvić Šepurini

Preko 60 mještana Prvić Šepurine prisustvovalo je 11. o. mj. osnivačkoj skupštini turističkog društva, koja je održana u zadrughom domu.

Skupštinu je otvorio Ante Antulov koji je prisutnima objasnio svrhu sastanka i potrebu da se i u njihovom mjestu osnuje turističko društvo. Zatim je Nikola Čaće, član uprave turističkog društva Šibenik, govorio o ciljevima i zadacima novog društva.

Prisutni su u diskusiji također podvukli potrebu postojanja turističkog društva u njihovom mjestu, a ujedno su obećali podršku u djelovanju tog društva.

Na skupštini je jednoglasno zaključeno da društvo čim prije pristupi uređenju mjesta. Predviđeno je da se uredi jedan ugostiteljski objekt u selu i da se evidentiraju stambeni prostor, što će poslužiti za bolji uvid u vezi smještaja gostiju. Također će se očistiti i proširiti prostor za sunčanje na pjeskovitim plažama kojima obiluje Prvić Šepurina. Izvršiti će se pošumljavanje i to uglavnom voćnim sadnicama. O-

sim toga, pokrenut će se radovi za uređenje okoliša zadrughog doma, ulica i ogradnih zidova.

Uvjeti za razvijanje turizma u Prvić Šepurini danas su povoljniji, jer električno svjetlo, koje je nedavno uvedeno, pruža u tom pogledu veće mogućnosti.

Uspjeh omladine u Jezerima

Rijetko je kada na stranicama ovoga lista bilo govora o mjestu Ježera u pozitivnom smislu. Danas, međutim, mještani se mogu pohvaliti da su postigli dvostruki uspjeh: nabavili su instrumente za tamburaški zbor i otvorili čitaonicu.

Inicijativa za nabavku instrumenata potekla je od članova Narodne omladine Ježera. Oni su sakupljali ulje, davali lične priloge i radili druge poslove i tako osigurali sredstva i nabavu instrumenata. Već je osnovan i tamburaški zbor u kojem omladinci, uz stručnu pomoć iz Tijelesnog, najmarljivije vježbaju i to ne će mnogo proći do njihovog

prvog javnog nastupa.

Otvaranje čitaonice bio je dug predmet razgovora na sastancima svih društvenih organizacija u mjestu. Danas je i to pitanje riješeno. U čitaonici se skupljaju ljudi, a naročito mladež koja prati dnevne i tjedne listove. Često se može vidjeti da jedan čita dok ostali pažljivo slušaju, a na kraju se živo razgovara o pročitanom. Biblioteka je siromašna, ali ono knjiga, što se posjeduje, proći će kroz desetke ruku mladih čitalaca. Sah je sada zamijenio karte, a nestalo je i prepirke, koju su zamijenili razgovori o pročitanim člancima.

Dino Martinović

Karakteristika novih privrednih propisa u 1955. godini

Kako je u posljednje vrijeme donijet čitav niz novih propisa, koji reguliraju funkcioniranje privrede u tekućoj godini, to ćemo se ukratko osvrnuti na one najznačajnije.

Karakteristika novih propisa proizlazi iz izrazite stimulativnosti kojom se želi poboljšati poslovanje privrede, povećanje produktivnosti rada, ekonomičnost proizvodnje, obim prometa i t. d.

Jedna od najznačajnijih mjera stimulativnosti proizlazi iz mogućnosti isplate nagrada za premašaj normi iz troškova proizvodnje, odnosno tzv. neoporezovanog dijela fonda plaća. Ovo je važno zbog toga, što takovih mogućnosti nije bilo, prema dosadašnjim propisima, jer se premašaj normi mogao isplaćivati iz dobiti, ali samo uz pretpostavku, da je odgovarajuća dobit ostvarena i sa druge strane, i da je nadležni organ vlasti ostavio privrednoj organizaciji na raspolaganje, izvjestan dio dobiti za povećanje platnog fonda. Ukoliko je taj dio, bio malen, otpao je i dobrim dijelom stimulativan efekt za poboljšanje poslovanja uslijed čega po pravilu nastaje veća dobit, ili je pak otpala stimulacija za povećanje produktivnosti rada.

Nesumnjivo je da će mogućnost isplate premašaja realnih normi iz neoporezovanog dijela platnog fonda biti značajan podstrek za povećanje radne produktivnosti u ovoj godini.

Osim toga, postoji i niz drugih mjera, koje se predviđaju poduzeti u cilju povećanja produktivnosti. Tako na pr. narodni odbor ima pravo da sudjeluje na udio privredne organizacije u dobiti, između ostalog, i povećanjem produktivnosti rada, a isto su sugerirane mjere koje treba da utječu na racionalnije poslovanje putem sniženja cijene koštavanja proizvoda, odnosno ušteda na materijalnim troškovima uopeć. S tim u vezi predviđa se mogućnost da se još prije raspodjele dobiti između narodnog odbora i privredne organizacije, izdvoje sredstva u obliku procenta od ostvarenih ušteda na troškovima radi nagradivanja radnika i službenika, koji su te uštede ostvarili.

Što se tiče trgovine i ugostiteljstva, i na te grane privrede primjenjuju se stimulativne mjere, za povećanje obima poslova-

nja na jednog zaposlenog radnika i službenika. Određeni procenat, koji se odvaja za fond plaća, stavljać će se u neposredni odnos sa obimom prometa, odnosno usluga, a postoji mogućnost i stimuliranja visine marže troškova u trgovinskim poduzećima.

Jedna od niza mjera, koje su novim propisima poduzete u cilju stabilizacije tržišta, sastoji se u tome da narodni odbor ne može obvezati privrednu organizaciju na ostvarenje određenog iznosa dobiti, jer je i to, između ostalog, djelomično prouzrokovalo povećanje cijena u prošloj godini. U istom se cilju predviđa također mogućnost oporezovanja izvanredne dobiti, čime se opet destimuliraju poduzeća da ostvaruju ekonomski neopravdanu dobit — povećanjem prodajnih cijena.

Da se osujeti trgovini i ugostiteljstvu bezpotrebno ostvarenje veće dobiti, značajna je u tom pogledu i ona mjera, kojom se predviđa, da trgovinska i ugostiteljska poduzeća ne uplaćuju narodnim odborima akontaciju dobiti za kraće razdoblje od pola godine. Time se omogućava poduzećima, da se zadovolje ostvarenjem minimalne dobiti u radu početkom poslovne godine, koja će im služiti kao rezerva u sigurnosti poslovanja, bez bojazni da poduzeće ne će moći koristiti ovu dobit za sniženje cijena u slučaju potrebe. To, međutim, u prošloj godini nije bio slučaj, jer se ostvarivana dobit u toku jednog perioda odmah uplaćivala, pa su poduzeća, da stvore izvjesne rezerve, podizala cijene robi, što je također pridonijelo prošlogodišnjem skoku cijena.

U cilju onemogućavanja lančanog sistema preprodaje robe u trgovini, a time i povećanja cijena i fiktivnog prometa, ova je materija regulirana propisima, koji određuju karakter prometa i koji čine osnovicu na koju se primjenjuje određeni procenat.

Novim propisima čitave privredne oblasti stavlja se u većoj mjeri pod neposrednu nadležnost narodnih odbora čime se pojačava i proširuje njihova funkcija. Dok se je osnovna ekonomska funkcija narodnih odbora u prošloj godini sastojala u raspodjeli dijela viška rada u obliku dobiti između radnog kolektiva i komune kao zajednice, dotle u ovoj godini narodni odbori preu-

zimaju na sebe niz drugih funkcija, ne krnjeći time ni u čemu samostalnost privrednih organizacija.

Davanje suglasnosti na sastav tarifnih pravilnika, kao i ingerencije na području normi, uslovljene su s jedne strane djelomičnim ukidanjem dosadašnjeg sistema prosječnih (obračunskih) plaća, kao i potrebom, da se nakon te mjere na području komune izvrši uskladjivanje robno-novčanih fondova i uspostavi pravilna proporcija između obima kupovnih i društvenih fondova.

Ukidanje saveznog poreza na dobit i obaveze uplata kamata na osnovna sredstva u fondove komune, ne samo kod komunalnih poduzeća, već i kod ugostiteljstva i zanatstva, predstavlja ekonomsku podlogu, na kojoj će narodni odbor graditi specifičnu politiku razvitka ovih djelatnosti.

Uz naprijed spomenuto postoji još niz drugih oblika, koji za privredu predstavljaju zanimljivu i korisnu novost.

Novi instrumenti privrednog sistema, pored još nekih nedostataka, predstavljaju značajan uslov funkcioniranja našeg ekonomskog mehanizma, a na samim je komunama i privrednim organizacijama da pravilnom primjenom i produblivanjem propisa i instrumenata poboljšaju rad i na onim područjima, na kojima u prošloj godini nije bilo dovoljno stimulacije.

D. T.

Turističko društvo osnovano u Rogoznici

U Rogoznici je 11. o. mj. održana osnivačka skupština turističkog društva na kojoj su prihvaćena pravila društva, te izabran upravni i nadzorni odbor. Za predsjednika je izabran Ivan Grgurević. Na skupštini je također određena mjesečna članarina za članove društva, kao i dnevna turistička teksta, a nakon toga donijet je i program za buduću rad društva.

Kako Rogoznica po svojim prirodnim ljepotama ispunjava sve uvjete za razvoj turizma, potrebno je da nadležni organi pruže punu pomoć novoosnovanom društvu.

I. Goleš

Na konferenciji SK u tvornici elektroda VEOMA KORISNA DISKUSIJA

Na godišnjoj konferenciji Saveza komunista Tvornice elektroda i ferolegura, o kojoj smo već donijeli kratki izvještaj, razvila se veoma korisna diskusija u kojoj su, osim druga Ante Baljkasa, sekretara Gradskog komiteta SK, sudjelovali drugovi Jurčić Vlaho, Baljkas Ante, Ljubković Josip, ing. Kršul Marin, Bujas Joso, Ninčić Milan, Radić Mladen, Polak Čedo, Lacmanović Jere, Labura Nikica i Sekulić Jovo.

Pitanja koja su u diskusiji tretirana, kao i kritički osvrt članova SK na pojedine propuste i nedostatke, nesumnjivo će se pozitivno odraziti na daljnji rad ne samo organizacije SK, već i na čitav kolektiv Tvornice elektroda i ferolegura.

Istaknuto je, između ostalog, da i pored postignutih uspjeha u radničkom samoupravljanju, još ima slabosti koje su zapravo posljedica niskog političkog nivoa i nedovoljne ekonomske obrazovanosti pojedinih članova radničkog savjeta. Ta činjenica jasno pokazuje u kom pravcu bi trebalo usmjeriti svoje djelovanje organizacije Saveza komunista i sindikata. U diskusiji je također naglašeno, da se nije vodila briga za omasovljenje organizacije SK, što najbolje pokazuje činjenica, da je isključeno 14 članova, a samo 1 primljen. Istaknuto je, da ih ima još mnogo, naročito među omladinom koji zaslužuju da budu u redovima SK, međutim, ima i onih, koje bi zbog nediscipline trebalo isključiti iz organizacije.

Mnogi su se diskutanti osvrnuli na rad sindikalne organiza-

cije i složili su se u jednom, da članovi SK ne pružaju pomoć sindikatu, i da se ne osjeća njihov utjecaj na sindikalno članstvo. Naglašeno je također, da je izrada tarifnog pravilnika u poduzeću jedan zamašan posao, kojem bi trebali da pruže pomoć upravo članovi SK. Svakako da osim sindikalne organizacije, i ona SK treba da objašnjava značenje novog načina plaćanja u privredi.

Na području političkog, ekonomskog i stručnog obrazovanja radnika u tvornici, nisu zadovoljeni ozbiljniji rezultati. Zato je diskusija i ukazala na potrebu jednog sistematskog rada u cilju uspješnije političke, ekonomske i stručne izgradnje radnika u tvornici. Naročito je naglašena potreba da se već sada poduzmu mjere za stručno obrazovanje kadra, koji će sutra raditi nova postrojenja u tvornici.

Diskutanti su se dotakli i rada omladinske organizacije. Organizacija SK nije vodila brigu o mladim ljudima u poduzeću, što se negativno odrazilo na cjelokupan rad omladine. Naglašeno je, da bi i stariji radnici morali pokloniti više brige o radu naučnika.

Bilo je govora o aktivnosti članova SK u organizacijama Socijalističkog saveza. Premda bi oni trebali da daju pečat tom radu, ipak neznatan broj članova SK aktivno učestvuje u Socijalističkom savezu.

Konstatirano je, da omladina u tvornici pokazuje volju da se aktivno bavi sportom, međutim, u tome bi im trebalo pružiti veću podršku.

7 dana

PREDSJEDNIK TITO
POČASNI GRADANIN
MOSTARA

Predsjednik Republike Josip Broz Tito proglašen je na svečanoj sjednici gradskog narodnog odbora Mostara za prvog počasnog građanina tog grada. Svečana sjednica je održana povodom 10-godišnjice oslobođenja Mostara.

ZNAČAJ PUTOVANJA PREDSJEDNIKA TITA PO INDIJI I BURMI istaknut je u stranoj štampi ne samo brojnim izvještajima i fotografijama, već i nizom komentara u kojima se to putovanje ocjenjuje kao značajan pothvat od koristi za čitavi miroljubivi svijet. Velika miroljubiva misija jugoslavenskog Predsjednika praćena je u svijetu s velikim interesovanjem i isticana kao primjer aktivnosti na očuvanju mira i razvijanju konstruktivne međunarodne suradnje.

PRVI AGREGAT JABLANIČKE HIDROCENTRALE pušten je prošlih dana u probni pogon, koji je bio uspješan. U hidrocentrali se vrše pripreme za puštanje u probni pogon i drugog agregata, koji će biti uključen u dalekovodnu mrežu za nekoliko dana.

PREMA OBAVJEŠTENJIMA IZ SAVEZNE UPRAVE ZA ISHRANU, početkom ove godine sklopljeni su novi ugovori o uvozu u našu zemlju znatnih količina masti, riže, kave i južnog voća.

U BEOGRADU SE VODE PREGOVORI između jugoslavenske i bugarske delegacije i zaključuju trgovinskog i platnog sporazuma.

VIJEĆE SIGURNOSTI SE PONOVO SASTALO radi razmatranja situacije u oblasti Formoze, ali se ne očekuje da će ono poduzeti bilo kakvu konačnu akciju.

NOVI PREDSJEDNIK SOVIJETSKE VLADE maršal Bulganjin, u intervjuu sa američkim novinarima, izjavio je da sovjetska politika teži poboljšanju odnosa s USA, Velikom Britanijom i Francuskom.

ODBOR ZA VANJSKE POSLOVE TURSKE Velike narodne skupštine odobrio je projekt zakona o ratifikaciji Ugovora o Savezu, političkoj suradnji i uzajamnoj pomoći između Grčke, Turske i Jugoslavije.

PRIJE POLASKA IZ LONDONA GDJE JE sudjelovao na konferenciji premijera Britanske Zajednice Naroda, Nehru je izjavio na aerodromu, da Indija nije odbacila nedavni sovjetski prijedlog da se održi konferencija deset zemalja o Formozi. Nehru smatra, da će takva konferencija morati prije ili poslije da se održi, ali da će prethodno biti potrebne duge i detaljne pripreme.

MINISTARSTVO ODBRANE USA SAOPĆILO je da će USA ponovno odobriti značajne kredite za razvoj novog oružja vojnih snaga organizacije Sjeveroatlantskog pakta. Predviđena je suma u ukupnoj vrijednosti od 19 milijuna dolara.

KAKO JAVLJA AGENCIJA NOVA KINA, jedinice kineske armije iskrcale su se na otok Tačen. Ove jedinice zaposjele su sve otoke uz obalu Čekjanga, osim najjužnijeg Nančisanjani.

Otoci Tačen nalaze se oko 300 km sjeverno od Formoze i predstavljali su jedno od najjačih uporišta Čang Kaj Sekovih snaga u kineskom obalskom pojasu.

Uz 10-godišnjicu oslobođenja zemlje

U AKCIJI

U ovom poglavlju namjera mi je bila isključivo pisati o borbama ovog grada, koji su se, vršeći svoju dužnost, borili i ginuli vjerni svojoj Partiji i domovini, a uz to sjećajući se na život svojih najmilijih koji su pod zvjerskom okupatorskom čizmom stenjali očekujući iz dana u dan oslobođenje i osvjetu.

Dijelovi VIII. šibenske brigade nalazili su se na padinama Dinarskog masiva u selima Bulović-Kodomanove staje. Zatišje je vladalo nekoliko dana. U noći 10. prosinca 1943. godine puhala je snažna bura. Drugi bataljon, dobivši specijalni zadatak, krenuo je u pravcu Vagnja. Livno, koje se nalazilo u rukama neprijatelja, trebalo je pod svaku cijenu osloboditi. Prva proleterska divizija, te iste noći, privukla se Livnu kod sela Celebić-Suica-Borova glava. Čekalo se nekoliko sati na intervenciju savezničkog zrakoplovstva. Opći plan za akciju II. bataljona bio je da se izvrši demonstrativni napad

na garnizon Vaganj i eventualno spriječi intervencija neprijatelja iz Sinja.

Prekoračivši rok za napad na Livno i ne dočekavši savezničku intervenciju, Prva proleterska divizija djelovala je po svom već pripremljenom planu. Kad je drugi bataljon stigao nekoliko kilometra pred važnu komunikaciju za Nijemce Sinj-Vaganj-Livno, doznali smo za detaljan plan napada. Neprijatelj u jačini od 150 ljudi nalazio se na Trnovim poljanama. Njega je trebalo privući našim položajima, te napraviti raspored da dvije čete upadnu u same zgrade, a minobacačkom vatrom trebalo je upaliti barutano. Prva četa je krenula po već određenom planu, sretno se prebacila preko ceste i stala se uspinjati zapadnim padinama Kamešnice, gdje je zauzela položaje. Pred zalaz sunca četa se rasporedila na litiči, koja je bila presudna za opći napad. Bura je bila sve snažnija. Prozeblji borci očekivali su zeleno-bijelu raketu, koja je trebala biti ispaljena u

23 sata kao znak za opći napad na neprijatelja. Međutim, nekoliko minuta ranije naš uvijek nestrpiljivi puškomitraljezac Stanko Pender, uputio je jednim rafalom svijetleće metke ravno u prvu zgradu garnizona. Nšto kasnije ispaljena je očekivana raketa. Istog trenutka započela je paklenska vatra, koja je iz raznih pravaca upućena na zbunjeno neprijatelja. Nije trebalo mnogo čekati na odgovor neprijatelja. Nakon pet minuta Nijemci su otvorili minobacačku vatru na našu litiču, koja im je bila najbliža. I njihova artiljerija iz Sinja obasula je granatama naše položaje. No uza sve to, naši borci su stajali kao ukopani i dalje na neprijatelja ispalili žestoku vatru iz svojih minobacača.

U tim trenucima nije se znalo za rezultat djelovanja glavne II. bataljona, ali je neprijatelj osjetio da ne može intervenirati na komunikaciji Sinj-Livno, te se, namamljen ranije iz svojih položaja, povukao na svoje već utvrđene položaje. Nakon jednog sata neprekidne žastoke vatre nastala je tišina. Uvidjevši da se ne mogu vratiti svojoj glavnini, borci I. čete odlučili su da prodorom naprave. Upućen je vodnik Ante

Supe sa nekolicinom boraca da izvidi mogućnost prebacivanja preko ceste. Oni su, međutim, naišli na dva tenka, na cesti, koji su priječili prebacivanje. Kad je zatim ocijenjena situacija, odlučeno je da se borci prebace preko vrhova Kamešnice do sela Gljev, eventualno do sela Ruda-Otok. Premda su osjetili da su im noge zamrznute, borci Krešo Alić i jedan talijanski dobrovoljac nisu to pokazali nikakvim vanjskim znacima, već su s ostalim drugovima krenuli prema vrhovima Kamešnice.

Premoreni i promrzli borci, pod teretom oružja i lunicije, polako su se kretali, praćeni strahovitim vihorom. Vodnik II. voda Mate Marković je uz nadčovječanski napor pomagao mladim borcima u nošenju oružja. Kolona je napokon stigla do jednog proplanka, gdje je naložena toliko priželjkivana vatra. Nakon okrijepe i kraćeg odmora krenulo se dalje. U sporom i napornom uspinjanju iznemogao je drug Krešo Alić kojemu su promrzle obe noge i ruke. Nekoliko ga je drugova naizmjenično nosilo. Kod boraca je vladalo mišljenje da se pola dana od nas nalaze staje seljaka iz Gljeva. Tada se javio vodni delegat Mile Periša, koji je sam krenuo

dalje u namjeri da pronade stazu kojom će se kasnije izvuci iscrpljeni borci. Ne mogavši sačekati povratka druga Periše, uslijed zapomaganja promrzlog Talijana Dina, krenuli smo nasumce. Nakon nekoliko sati vratio se Mile Periša, koji je donio vijest da u selu Gljev nema neprijatelja i da je potrebno samo pola dana hoda do prvih staja. To je dalo nove snage borcima koji su predvečer stigli do staja. Tu su se oni odmorili i okrijepili, a zatim su oko 23 sata nastavili put. Odbornik Marko iz sela Gljeva pružio nam je dragocjene podatke o neprijatelju. Napredujući, približavali smo se selu Čačujin Dolac, koji je pred dvadeset dana bio u našim rukama. Krenuli smo zatim sjeverno, te preko Mlina Rumin prebacili se u Bulović, gdje je logorovao naš II. bataljon. Zamrznute drugove odmah smo uputili u divizijsku bolnicu, a kasnije u Italiju, gdje su našim najmlađem drugu Krešiću Aliću amputirane obje noge.

To je skroman prikaz te akcije, ali to su bili počeci čeličenja boraca VIII. šibenske brigade koji su se u kasnijim borbama protiv okupatora i domaćih izdajnika ovdječali slavom i pribavili sebi časno mjesto u historiji Narodno-oslobodilačke borbe.

Mile Grgurević

Štetan odnos prema omladini

Dosad je bilo više slučajeva da je poljoprivredna zadruga u Betini pokazivala slabo ili gotovo nikakovo razumijevanje za rad organizacije Narodne omladine u svom mjestu, čak štaviše u mnogim primjerima zauzimala je i potpuno nepravilan stav. Organizacija NOH-e u Betini ima volje da radi, da doprinese svoj udio u socijalističkom preobražaju svog mjesta. Da bi rad Narodne omladine krenuo naprijed, po red društvenih organizacija i poljoprivredne zadruge su tu, da što je moguće više pomognu njihov rad. No ta pomoć je od strane poljoprivredne zadruge u Betini potpuno izostala, ona se nije osjećala. Evo za to primjera.

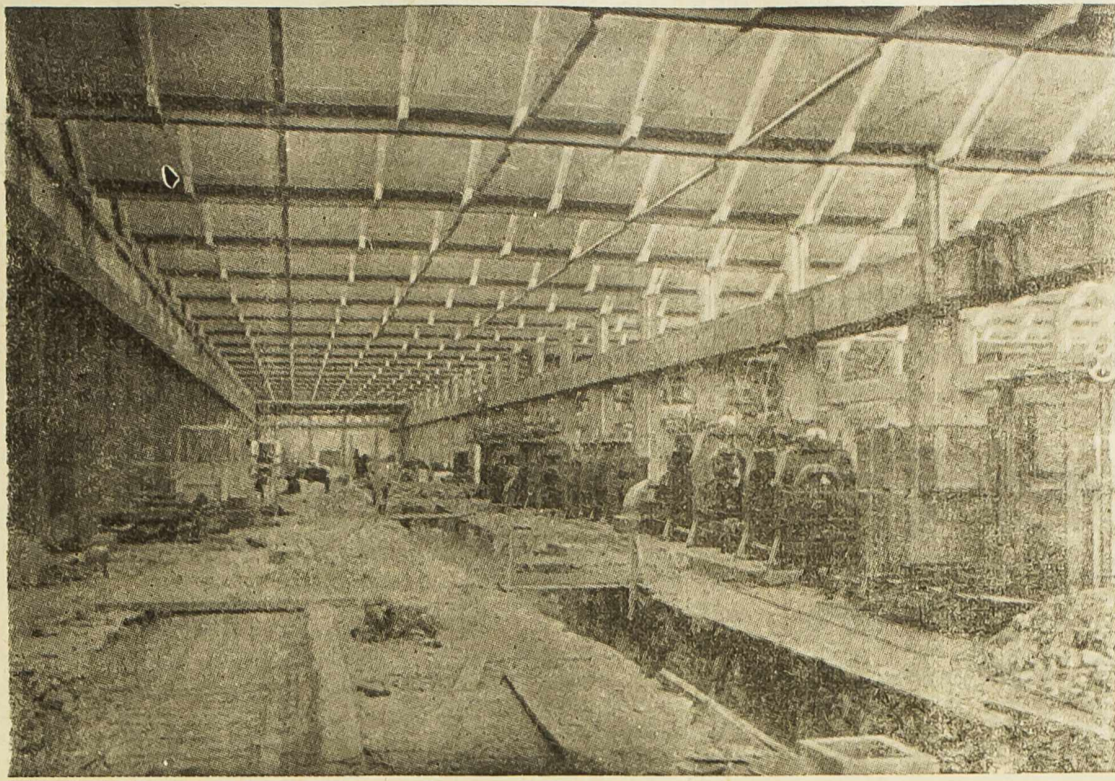
Kada je organizacija NOH-e zatražila pomoć od mjesne poljoprivredne zadruge da joj ova ustupi svoje prostorije za rad oko uvježbavanja pojedinih sletskih vježbi ili pak za uvježbavanje omladinske glazbe, uvijek se dobijao odgovor: »Dvorana se ne može ustupiti, jer za to nema lica koje bi čistilo salu«, premda takvo lice postoji. Osobito slabo razumijevanje pokazivao je predsjednik zadruge. Pitalo se: komu je namijenjena dvorana u zadrugnom domu i čemu ona služi?

Smatramo, da je dosadašnji stav uprave poljoprivredne zadruge za osudu.

USPJEŠAN RAD AEROKLUBA

Od ovog osnivanja šibenski Aeroklub je postigao više značajnih rezultata. Društvo je počelo rad sa nekoliko članova, međutim, ono danas obuhvaća velik broj omladine u gradu. Upravo su u toku dva tečaja: jedan za pilote jedrilice, a drugi za padobrance. U sklopu društva djeluje veoma uspješno modelarska sekcija, iako sa ona bori sa raznim teškoćama. U prvom redu nedostaje modelarskog alata. No to ipak ne sprječava mlade ljude da sa puno poleta obavljaju svoj posao.

Z. Juras

Zdravstvena služba u industrijskim ambulantama

Stalna konferencija gradova i gradskih općina FNRJ sprovodi anketu u 68 industrijskih gradova o pitanju rada i uloge zdravstvene službe u ambulantama pri poduzećima. Anketom je obuhvaćen i naš grad.

Savjet za narodno zdravlje i soc. politiku NO-a gradske općine organizirao je 3. III. t. g. konferenciju o problematiji organizacije i zadataka zdravstvene službe u industrijskim ambulantama poduzeća našeg grada. Konferenciji su prisustvovali liječnici koji rade u tim ambulantama (neki su, nažalost, bili spriječeni), predstavnici poduzeća koja imaju takve ambulante, inspektori rada, predstavnik Doma narodnog zdravlja i socijalnog osiguranja. Iako su problemi takve službe vrlo značajni, naročito za jedan industrijski centar, ipak je to prvi slučaj zajedničkog uočavanja i rješavanja problema iste službe. Iz diskusije, koja se vodila, razabire se da problema ima mnogo, da ima onih koji se za sada ne mogu riješiti, ali dobar broj ima i onih koji mogu naći svoje rješenje većim interesom i zalaga-

njem odgovornih faktora u poduzeću, zdravstvenoj službi i inspekciji rada. Od pravilnog rješavanja mnogih pitanja iz te službe ovisi i bolji uspjeh rada u poduzeću. Naročito je konstatirano, da je kontakt liječnika i radnih mjesta u poduzeću vrlo slab. Tu vezu treba što brže uspostaviti i ojačati prema sadašnjim našim mogućnostima.

Na konferenciji su donijeti zaključci. Tako je predviđeno da svako veće industrijsko poduzeće uposli industrijskog tehničara i bolničara s posebnim zadacima u poduzeću, da se uspostavi neposredan kontakt ambulante poduzeća s procesom rada i uopće s radnim mjestima radnika u poduzeću i da se dva

puta godišnje organiziraju kursevi prve pomoći za sva poduzeća. Nadalje je zaključeno, da se svako profesionalno oboljenje prijavi Domu nar. zdravlja. Isto tako potrebno je, izvršiti sistematski pregled radnika koji prvi put stupaju na posao kao i nastojati na tome, da se što prije otvori još jedna industrijska ambulanta za nekoliko manjih poduzeća.

Potrebno je napomenuti da se takove konferencije održavaju periodično i na njima analiziraju ova vrlo važna društvena pitanja, a možda ne bi bilo na odmet, kad bi se na svakoj uzelo u posebnu obradu po jedno ili dva industrijska poduzeća.

I. R.

Uspjeli zbor birača u Zatonu

Kad su se u subotu 5. ov. mj. sakupili birači Zatonu da održe zbor, teško je bilo kazati tko je koga savzao. U prošloj godini održana su samo dva zbora birača, a mnogo problema je u selu. Budući da se posljednjih dana počelo pričati o izgradnji obale, nasipanju Poljane, kanalizaciji, uređenju ulica i podizanju spomenika palim borcima, to su mještani jedva čekali sazivanje zbora, da bi na njemu čuli točnije o svemu tome i da se sami izjasne.

Dvorana doma kulture ubrzo se ispunila do posljednjeg mjesta. Općinski odbornik drug Zivković M. govorio je o radu u protekloj godini. U tom razdoblju, među ostalim, uspjelo je popraviti mjesnu cisternu, dok su drugi planovi ostali neostvareni. Posebno se osvrnuo na rad školskog savjeta, koji je bio dosta slab. Među vrlo rijetkim roditeljima, koji nerado šalju djecu u školu, našao se i predsjednik školskog savjeta. Taj problem je odmah riješen izborom novih članova između kojih je i jedna žena.

Zatim je drug Ante Severdija govorio o kumunalnim problemima mjesta. Na predratnu zapuštenost nadovezala su se ratna razaranja i danas se mnogo toga nalazi u lošem stanju. Tako su ulice pune blata ili prašine, pristanište dijelom razrušeno, nema kanala ni javnih nužnika. Dok su oštala, pa i manja mjesta, uspjela da podignu spomenike palim borcima, u Zatonu se i to pitanje nije riješilo, premda su osigurana materijalna sredstva.

Već je odobreno da Direkcija pomorstva u Splitu izradi dio pristaništa, a da Lučka kapetanija i Luka i skladišta u Šibenu pomognu uređenje obale. Pre-

ma planu stručnjaka, mještani će izvršiti nasipanje Poljane i nekih ulica. Na uređenju Poljane podignut će se park sa spomenikom palim borcima, koji se već izrađuje.

U diskusiji je sudjelovalo više birača, koji su iznosili i druge probleme, kao uređenje groblja, samovoljno nasipanje luke i t. d. danju nove školske zgrade. Bilo posebno se raspravljalo o podizanju više pokušaja da se počne sa gradnjom nove škole, ali je ozbiljna zapreka bila dosta skup nacrt za koji se traži čak 500.000 Din.

Kako je predloženi plan rada dosta obiman, neka su pitanja još ostala netaknuta. Tako na pr. opskrba sela pitkom vodom. Dogodi se da se i za vrijeme kratkotrajne suše seoska cisterna brzo isprazni i voda za piće uzima iz bunara, koji je u vrlo zapuštenom stanju. Ni sanitarna inspekcija o tome ne vodi brigu. Jedan javni zdenac počelo se graditi još prošle godine, ali bez najosnovnijih pravila sanitarne tehnike.

Birači su konačno jednoglasno izrazili želju, da njihovo selo uđe u šibensku komunu, što je ne samo tradicija, već i ekonomski opravdano.

V. K.

PREDSTAVE POKRETNOG KINA NO-a KOTARA GLEDALO PREKO 30.000 LJUDI

Pokretno kino NO-a kotara posjetilo je u toku 1954. g. gotovo sva mjesta na kotaru. Na 292 predstave zabilježeno je preko 30.000 posjetilaca. Ukupno je dano 39 stranih, 9 domaćih i 31 nastavni film. Najveći posjet zabilježen je u selima Siroke, Zaton, Tribunaj, Devrske i Tijesno.

U zagrljaju slobode

Prije nego što kažem o sebi, hteo bih se osvrnuti na dosadašnje izjave bivših sjemeništaraca i bogoslova, koji su se oarucnim gestom otei od mračne prošlosti, stupivši u redove patriota i graditelja socijalizma, da skuju sebi svijetlu perspektivu za budućnost.

Jedni na ove izjave gledaju najnegativnijom ocjenom, napadajući zučno autore tih malih, ali istinitih, životopisa. To su u prvom redu bivši poglavari, kojima se nipošto ne mili da njihova »djela« izadu van sjemeništarskih zidina. Veliki broj izjava uspješno je prikazao namjere tih licemjera svih mogućih boja i stepena. Koliko je samo mladih života postalo žrtvom njihovih laži! A koliko je onih, koji žale za izgubljenim godinama mladosti! Dostatna je samo ova činjenica, pa da uvidimo kakvu misiju imaju te maske srednjovjekovnih figura. Neistina, prevara, licemjernost, podlost i svi mogući atributi ove vrste, stalno su oružje u rukama crnih mantija. Sa tim oružjem vrše uspješno borbu sa svima onima, koji nesretnim slučajem dospiju u njihovo gnijezdo — sjemenište. Veselo i bezbrižno dijete, željno slobode i života, postane sužanj njihovih dogmi. Pod neprestanim djelovanjem takvih metoda, dijete izrasta u mladića poljuljanih pojmova o svemu onome što za čovjeka znači život. On izgubi povjerenje u samog sebe, dok u svakom čovjeku gleda neprijatelja. Zaista rezultat dostojan njihovih djela. Sve što kod mladića nije u skladu sa njihovim namjerama, sistematski odstranjuju, i to na način nekadašnjih inkvizitora. Ta nekrvava inkvizicija tim je strašnija što se odigrava potajno, iza zidina sjemeništa.

Drugi u ovim izjavama gledaju najplemenitiji potez, kojim su izmakli životnu tragediju. Svi ti mladi ljudi, razmišljajući o mračnoj prošlosti, došli su do uvjerenja da za njih nije takva sredina. I, odstupivši odlučno, našli su se u zagrljaju prave slobode. Armija, o kojoj su prije dolaska čuli negativne izjave, pomogla je mladim ljudima da upoznaju pravu stvarnost u životu. Tko je bio imalo iskren prema sebi, otišao je, jer tamo je istina i bolja budućnost.

Ja sam jedan od takvih mladića koga je sudbina natjerala u krug crnih mantija. Još kao dijete, po želji roditelja, a uz uvaženu preporuku župnika, stupio sam u tu lavlju duplju. Moja narav — po prirodi živa

— sudarala se za zastarjelim paragrafima srednjovjekovnih pravila. Od samog početka, pa do onog dana kad sam izašao iz sjemeništa, moj život je u njemu bio mračan i nepodnošljiv. Sve moguće intrige, koje su upotrebljavali da bi nas pridobili za sebe, dobro sam poznavao, ali višegodišnje zasljepljivanje nije mi dalo da dublje razmislim o svemu tome. S pravom mogu reći: moj život je protekao nikud i ni za što. I kada sam upoznao mnoge »podvige« koje su izvodili moje nekadašnje stariješine, kako bi ipak nešto zadržali za sebe, gnušao sam se na to i sam sebi se čudim kako sam mogao toliko biti u zabludi. Premještanje iz jedne škole u drugu, ukidanje nekih predmeta, sve su to očajnički potezi prljavih planova. Nije ni to sve. Zar nije zločin lažnim prikazivanjem života dovoditi mladića u zabludu? Zar je plemenito djelo stvarati u njemu pogrešnu sliku o čovjeku? Svi ti »vaspitači« u crnim mantijama govore briljantnim govorima punim lijepih fraza i ukrasnih epiteta, dok je pozadina podla i puna suprotnosti. I zato mi nimalo ne prija da budem u sredini onih kojima je načelo jedno, a životna praksa drugo.

Možda će netko pomisliti da sam ja odustao od zabluda nagovorom ili nekom drugom silom. Ne, ni jedno ni drugo nije tačno! Armija, u koju sam bojažljivo i sa cijelim tučetom predrasuda stupio, pomogla mi je da uvidim kako ona sredina nije za mene. I tek sada, pošto sam se uvjerio da sam zaista bio na pogrešnom putu, izjavljujem da ne želim nikada biti pristalica obmanjivača.

Moja zasljepljenost išla je do te mjere da sam namjeravao ući u sredinu koja je u većini bila na strani okupatora, od čije ruke je pao, uz 1.700.000 žrtava, i moj otac. Zamislite paradoksa! Ja neću nigdje biti sin koga će prekoravati krv njegovog oca. Zato se jednodušno pridružujem onima u kojima nalazim iskrenost, bolji život i sretniju budućnost. Uz pomoć drugova i stariješina, koji nisu bili onakvi kakve je izmislila mantijaška fabula, oslobodio sam se nazadnih spona. Tek sada sam se našao u zagrljaju slobode, na početku ovog života, koji se poslije dugo godina obmane vraća u pravo svijetlo istine.

Jurin Smiljan, vojnik.

(»Narodni vojnik« - Beograd)

Zašto „Ruža Vukman“ ne djeluje?

Prošle školske godine OKUD »Ruža Vukman« zabilježilo je najveće uspjehe od svog osnutka. Ono je od svih omladinskih kulturno-umjetničkih društava, koje djeluju na našem kotaru, bilo najaktivnije u radu. Njeni članovi su ne samo u gradu već i po selima kotara izveli niz priredbi i tako mnogo pridonijeli zbliženju seoske i gradske omladine.

Međutim, u posljednjih šest mjeseci gotovo se i ne osjeća postojanje ovog društva. Koji je uzrok takvoj neaktivnosti? Početkom nove školske godine na godišnjoj skupštini društva izabran je novi upravni odbor, koji nije ozbiljno prišao rješavanju zadataka, nije shvatio dužnost koja mu je povjerena. I evo, prošlo je već nekoliko mjeseci, a da kulturno-umjetnički rad u gimnaziji nije pokrenut s mrtve toč-

ke. Ni jedna priredba nije održana. Neko će možda reći: Slabi su materijalni i finansijski uvjeti, nema stručne pomoći i t. d. No prošlih godina oni su bili kudikamo teži, pa ipak su se postizali dobri rezultati. Čvrsta volja i neumorno zalaganje mogu savladati i velike teškoće. A i omladinska organizacija gimnazije trebala bi o tome unaprijed povesti više računa.

M. Z.

Oglašujte u
Šibenskom listu

Obavještenje

Odlukom radničkog savjeta poduzeća i rješenjem NO-a gradske općine Šibenik, dosadašnji pogon

„ODJEĆA“

KROJAČKA RADNJA - ŠIBENIK

od 1. siječnja 1955. godine osamostalio se u

„REVIJA“

poduzeće za izradu i prodaju odjevnih predmeta — Šibenik
Obala oslobođenja 14/II. (kod hotela »Krka«)

S PREDMETOM POSLOVANJA:

Izrada muških i ženskih kaputa, mantla, kostima, odijela, haljina, službenih i radnih odijela te ostalih krojačkih usluga.

Telegrafska kratica: »Revija« Šibenik.

Telefon broj 3—48.

Tekući račun kod Narodne banke FNRJ — filijala Šibenik br. 531-T-488.

Sve obaveze i potraživanja koja protrošači u 1954. god. imaju prema pogonu »Odjeća« preuzelo je i likvidirat će »Revija«, poduzeće za izradu i prodaju odjevnih predmeta - Šibenik.

RADNICKI SAVJET »REVIJA«
poduzeća za izradu i prodaju
odjevnih predmeta — Šibenik

gradske vijesti

SIBENIK KROZ TIJEDAN SPORT

DVA BRODA U LUCI

U šibenskoj luci borave dva strana prekooceanska broda. Američki brod »Seastar« iskrcava teret od 10.000 tona pšenice, koju je doveo iz SAD. »Santa Elena«, brod honduraske zastave vrši ukrcaj 10.000 tona barita za luke Sjeverne Amerike.

Dvije smrtno nesreće

U srijedu 9. ov. mj. poslije podne, na Dolačkoj obali, nastradalo je 4-godišnje dijete Stipe Guberina Antin, koje je palo u more. Poslije nekoliko minuta izvaden je leš djeteta, koje nije pokazivalo nikakve znakove života.

Istog dana u selu Zaton smrtno je nastradao Mirko Jurlega Pajin, star 6 godina, koji je, u namjeri da se popne na zaprežna kola, posrnuo i pao, zadobivši prijelom kičme tako, da je smrt trenutno nastupila.

SODOM KAUSTIKOM U LICE

8. ov. mj. je u ulici Pribislavica (kod prodavaonice »Les«) Tina Petković, tkalja iznenada je napala Ivana Jokića pok. Milana, bacivši mu u lice izvjesnu količinu sode kaustike. Unesrećeno je odmah pružena pomoć u šibenskoj bolnici, gdje je ustanovljena teška povrijeđa lijevog oka. Razlog ovom slučaju vjerojatno je posrijedi ljubomora. Organi vlasti vode izvide.

ZAHVALA

Povodom smrti ljubljene nam supruga, oca, brata i strica

Bedrica Andrije pk. Josipa

harno zahvaljujemo liječnicima dru. Ivanoviću, dru. Bastiću, te ostalim bolničkim liječnicima i osoblju, koji su samaritanskom ljubavlju nastojali pomoći u teškim bolovima našem milom pokojniku.

Svesrdna hvala veleč. o. Topić-Belamariću i mnogobrojnim prijateljima i znancima, koji su nam iskazali svoje saučesće u teškoj boli, i koji su dragog pokojnika ispratili do kuće vječnog počinjaka.

Ožalošćeni:

Stefa supruga, Vlado i Đuro sinovi, Mato, Ante, fra Gabro, Niko, Frane i Dane braća, Tona, Zorka i Janja sestre.

Kažnjeni za vršenje nadriobrti

U posljednje vrijeme na području kotara bilo je više pojava neovlaštenog obavljanja različite radinosti. Izrečeno je nekoliko primjernih kazni. No mnogi se na to nisu obazirali, već su i dalje nastavili s vršenjem nadriobrti. Iz sela Rogoznice nadriobrtom se bavili tri lica. To su Miroslav Bego p. Ivana, Ivan Medić p. Grge i Svetin Žu-

panović. Prva dvojica kažnjena su po 3.000 Din novčane globe, a treći sa 2.500 Din. Jakov Kljajić p. Ivana iz Gornjeg Danila kažnjen je sa 4.000 Din, jer je neovlašteno prodavao i pekao meso. U koliko se i dalje pojedina lica budu bavila nadriobrtom kaznit će se oduzimanjem cjelokupne zarade.

Uspjeh na Ženskoj stručnoj školi

Ženska stručna škola postigla je na polugodištu mnogo bolji uspjeh nego lanjske godine. Od ukupno 238 učenica pozitivno je ocijenjeno 67,22%, dok srednja ocjena škole iznosi 2,93. Disciplina je fosta dobra, a srednja ocjena je 4,64. Ljubav i volja prema radu kod učenica i velika

briga i zalaganje upraviteljice škole Z. Šupuk te cijelog nastavničkog kolektiva urodili su plodom.

M. Z.

Za bolji rad Narodnog sveučilišta

Sekretar Saveza narodnih sveučilišta NR Hrvatske drug Marko Stromar održao je nedavno u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća savjetovanje s odborima narodnih sveučilišta na području našeg grada i kotara.

Pored odbora Gradskog, te Radničkog narodnog sveučilišta i odbora narodnih sveučilišta sa područja kotara, ovom savjetovanju su prisustvovali predsjednici i načelnici Savjeta za prosvjetu i kulturu grada i kotara.

Savjetovanje je otvorio predsjednik Gradskog narodnog sveučilišta drug Dinko Stipišić, nakon čega je delegat Saveza drug Stromar održao referat. Nakon toga je uslijedila diskusija.

Na ovom savjetovanju razmotreni su organizacioni problemi (sastav odbora, statut NS, suradnja s drugim organizacijama, ustanovama i udruženjima), program rada (predavanja, seminari, tečajevi i film), te financijsko-tehnička sredstva (budžet, projekcioni aparati i dr.).

POŽAR U PEKARNICI

U ulici Božidara Petranovića, 9. ov. mj., došlo je do požara u pekarskoj radnji, vlasništvo Frana Rontića. Požar je ubrzo lokaliziran intervencijom dobrovoljnog vatrogasnog društva. Nije pričinjena veća šteta.

RATNI BRODOVI OD ALUMINIJA

U američkim brodogradilištima gradi se novi tip razarača, koji je znatnim dijelom izrađen od aluminijske. Taj razarač bit će lakši od drugih iste klase, ali će zato biti brži.

NAJVEĆI BRODOVI ZA PRIJEVOZ NAFTE

Jedna američka firma poručila je u Francuskoj četiri tankera od po 50.000 tona, koji će biti najveći na svijetu. Tankeri će biti dugi blizu 300 metara.

VENECIJA TONE U MORE

Venecija propada malo po malo u more. Stari Rialto sagrađen je na početku desetog vijeka na klimavu tlu na taj način, da su u vodu bačene čitave šume, većim dijelom iz naših primorskih i dalmatinskih planina. Prostor između debela ispunjen je žbukom, te se mislilo da će se to duboko u mulju skameniti i dati čvrste temelje neobičnom gradu na Lagunama. Međutim, nakon potresa prije pola stoljeća pokazalo se, da grad milimetar po milimetar tone u more.

NARODNO SVEUČILŠTE

U nedjelju 20. ov. mj., u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća, prof. Lav Skračić održat će predavanje: **Značenje, brojeva u životu čovjeka.** Početak u 11 sati.

Narodno kazalište

Cetvrtak, 17. II. — SLUČAJ GO-SPODINA KOSTE — komedija od Ljubinke Bobić. Početak predstave u 19.30 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera engleskog filma — TRIO — Dodatak: Filmske novosti br. 5. (do 17. II.) Premijera američkog filma — NAŠA ROĐENA — Dodatak: Filmske novosti br. 6 (18.—23. II.).

SLOBODA: premijera američkog filma — WILLIAMSOV KARABIN — (do 21. II.) Premijera njemačkog filma u bojama — ZEMLJA SMIJESKA — (22.—28. II.).

DEŽURNE LJEKARNE

Do 19. II. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića. Od 19. II.—23. II. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i Jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA RODENI

Đurica, kći Katice Musić; Jadranka, kći Ivana i Blaženke Ivković; Vlasta, kći Milana i Franciske Prosenica; Ankica, kći Mirka i Ike Sekso; Vinko, sin: Draga i Tonke Šupe; Božidar, sin Petra i Anice Komazec; Zvezda, kći Ivana i Karnele Ljubić; Mirjana, kći Dume i Antule Bralić; Svjetlana, kći Iva i Kosovke Labura; Nenad, sin Ivana i Jerke Bolanča; Vinko, sin Marka i Ane Mikulandra; Marica, kći Marka i Milke Fakčević; Jovan, sin Mile i Jovanke Pavasović; Miodrag, sin Josipa i Ljubice Erl; Dragan, sin Predraga i Stojke Mitrović; Ljiljana, kći Dunke i Julijane Klarić i Srećko, sin Jose i Zorke Brkić.

VJENČANI

Brkić Jure, pekar — Šimičević Ika-Marija, domaćica; Bijelić Jovan, električar — Mandić Ružica, domaćica; Cukrov Marijan, elektrovarilac — Vukov Radoslava, kuharica; Džaja Ante, zemljoradnik — Jurić Milka, domaćica; Ninić Dane, električar — Šare Danijela, domaćica i Petković Ivan, penzioner — Rupčić Mara, bolničarka.

UMRLI

Guberina Stipe Antin, star 4 godine; Grgas-Svirac Mate pok. Ante, star 80 god.; Zenić Anka, rod. Grubišić, stara 81 god.; Šižgorić Nevenka, rod. Miškić, stara 31 god.; Čošić Aćim pok. Aćima, star 49 god.; Đurica Ilija pok. Jeta, star 75 god.; Radić Nedjeljko Jakovljević, star 3 god. i Grgas-Oštro Šimica Antina, stara 1 mj.

»Šibenik« - »Jedinstvo« 6:2

U vezi s pripremama za nastavak proljetnog dijela takmičenja u hrvatsko-slovenačkoj ligi, koje započinje 27. ožujka o. g., »Šibenik« je u nedjelju po hladnom i kišovitom vremenu odigrao prijateljsku utakmicu sa »Jedinstvom« iz Bihaća. Pobjedio je »Šibenik« s rezultatom 6:2 (3:2). Zgoditke su postigli Đurčić, Tedling i Stošić svaki po dva za domaće, a Biščević i Tomljenović za goste. Pred oko 400 gledalaca susret je vodio Crnogaića sa manjim griješcima.

Prvo poluvrijeme proteklo je uglavnom u ravnopravnoj igri, ma da je na mahove gostujuća momčad uspjela nekoliko puta opasno ugroziti Bašićeva vrata.

Hoćemo li konačno imati modernu kuglanu?

Kuglanje u Šibeniku predstavljala danas najmasovniju granu sporta — što nije ništa neobično, jer je posljednjih godina taj sport i drugdje, ne samo u Jugoslaviji nego i širom Evrope, postao fiskulturnom potrebom i razonomod najširih slojeva naroda. U Šibeniku postoji 9 kuglaških klubova sa nekoliko stotina aktivnih članova, većinom radnika naših najvećih privrednih poduzeća. To su »Metalac« (Tvornica elektroda), »Galeb« (Tvornica »Boris Kidrič«), »Radnički« (Brodoremont), »Lozovac« (Tvornica aluminijske), »Lavčević« (VGP), »Šipad« i »Lokomotiva«, te »Invalid« od članova udruženja invalida i »Šubićevac«, najstariji kuglaški klub Šibenika, koji je 1950. g. u Ljubljani u vrlo jakoj konkurenciji osvojio ekipno prvenstvo FNRJ.

Samo u posljednjem međuklubskom takmičenju, održanom u okviru proslave oslobođenja Šibenika koncem prošle godine, učestvovalo je kroz par sedmica preko 90 radnih ljudi, a i u radničkim igrama, koje ovih dana organizira MSV kuglanje će bez sumnje obuhvatiti velik broj novih i mladih ljubitelja tog sporta.

Objektivne prilike za održavanje i daljnje jačanje interesa za taj sport, međutim, vrlo su teške. Jedina kuglana, i to prilično primitivna, sa samom jednom stazom i nezadovoljavajućim higijenskim uvjetima, kojom naši kuglaši u Šibeniku mogu da se služe, nalazi se u krugu željezničke stanice, i to baš na terenu kojim prolazi nova cesta za Ražine. Još 2—3 mjeseca ona će tako stajati, a onda se mora rušiti, jer su joj radovi na izgradnji te ceste već na domaku.

Stotine naših radnih ljudi, koji u Šibeniku nemaju baš mnogo mogućnosti za aktivnu fiskulturnu razonodu, ostat će bez tog jedinog kuglaškog objekta, na kojem su izvjestan dio slobodnog vremena mogli bar kako-tako korisno i ugodno provoditi, a mnogi od onih, koji bi se u boljim prilikama također približili tom sportu, bit će prinudeni tražiti provoda na drugim stranama.

Nije, stoga, sasvim neumjesno upoređivanje ovih prilika sa prilikama u drugim našim mjestima i gradovima. Da se ne spominje na pr. Zagreb, sa svojih nekoliko desetaka najmodernijih dvo-

četverostaznih kuglana, nego da pogledamo bliže. U Splitu postoji 11 poslijeratnih kuglana, od kojih 4 dvostazne, i gdje se sada gradi još jedna, najmodernija četverostazna kuglana.

Ali i u Šibeniku je konačno led krenuo. Zahvaljujući razumijevanju i pomoći druga Petra Rončevića, predsjednika gradske općine, te susretljivosti upravnih odbora i radničkih savjeta nekih naših poduzeća, davnašnja inicijativa KIK »Šubićevac« počela se ostvarivati. Kupljen je teren od oko 1.300 m² i već se izrađuju temelji za dvostaznu modernu i higijenski uređenu kuglanu. Dobavljena su i osiguranja materijalna sredstva za veći dio početnih radova, te ako i unaprijed bude pomoći i razumijevanja, koje ne bi smjelo izostati, Šibenik će uskoro imati jedan arhitektonski vrlo ukusan i društveno vrlo koristan sportski objekt, i to na Šubićevcu, gdje je i inače potrebno nešto, što bi građane svakodneвно privlačilo tom našem lijepom predjelu.

Izgradnja tog objekta bio je baš glavni predmet raspravljanja na godišnjoj skupštini KIK »Šubićevac«, održanoj dne 10. o. mj. u prostorijama MSV. I izvještaji uprave i učesnici u diskusiji odali su na toj skupštini puno priznanje drugu Rončeviću, predsjedniku gradske općine, čijoj se pomoći mora zahvaliti početak ostvarenja zamisli o novoj kuglani, a isto tako odalo se priznanje i kapetanu JNA drugu Petru Krstuloviću, koji se kao član uprave »Šubićevca, na istom zadatku istakao naročito požrtvovnošću i upornošću.

Skupština je jednoglasno zaključila da članovi kluba svake nedjelje dobrovoljnim radom pomažu i ubrzavaju izgradnju kuglane, a novoj upravi, na čelu sa kap. Krstulovićem, stavljena je u prvi plan rada također brigu o podizanju kuglane. I delegati ostalih kuglaških klubova obećali su pomoć u vidu dobrovoljnog rada svojih klubskih kolektiva — te se je nadati da će zajedničkim naporima samih sportaša, te daljnjom materijalnom podrškom narodne vlasti i privrednih poduzeća, već započeti radovi biti bez prekidanja nastavljeni do potpune izgradnje tog lijepog i našim radnim ljudima neophodnog sportskog objekta.

ZANIMAT ĆE VAS

DVA NOVA PUTNIČKA BRODA

U dokovima splitskog brodogradilišta nalaze se u gradnji dva nova putnička broda tipa »Jugoslavija« i jedan turbinski tramper nosivosti 10.000 tona. Njihovo dovršenje očekuje se u toku sljedeće ili početkom 1957. godine.

TELEVIZIJSKA VEZA IZMEĐU ENGLJSKE I KONTINENTA

Prema izjavi direktora televizijske stanice Sir George Barmosa ne postoje smetnje da se televizijska mreža proširi i na Jugoslaviju. Uskoro će se postaviti trajna televizijska veza između Londona i evropskog kontinenta.

POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA U SVIJETU

Proizvodnja poljoprivrednih produkata u svijetu bit će za period 1954.—55. godine gotovo isto toliko velik kao i prethodne godine, koja se smatra re-

kordnom. Proizvodnja žitarica smatra se da će biti za svega 20% manja nego godine 1953. do 1954. U SAD ukupna proizvodnja žitarica godine 1954. do 1955. bila je za 30% manja zbog smanjenja površina zasijanih pšenicom, pamukom i kukuruзом. Proizvodnja u Kanadi znatno je podbacila zbog nepovoljnih vremenskih prilika. Prinos Južne Amerike bio je za 30% veći.

Što se tiče Azije i Bliskog Istoka, proizvodnja se i tu snizila zbog velikog podbacivanja u prinosu žitarica Indije i Turske.

Proizvodnja u Africi izgleda da je 1954.—55. godine dostigla svoj rekordni nivo, a proizvodnja u Zapadnoj Evropi bila je isto tako rekordna, ali samo po kvantitetu. Obimne kiše i nepogode u doba žetve znatno su uticale na kvalitet žita. U istom periodu proizvodnja žita i ostalih poljoprivrednih produkata u SSSR i Istočnoj Evropi, bila je približna proizvodnji 1953.—54. godine.

STK „Mornar“ - član Hrvatske lige

Po završetku prvenstva Dalmacije koje je održano prošle godine, u Šibeniku je osnovan stolnoteniski centar — jedanaestiti u NR Hrvatskoj, u čijem sastavu se nalaze područja Zadar, Knin, Benkova, Biograd n/m, Gospić i Gračac.

Na nedavno održanoj godišnjoj skupštini Stolnoteniskog saveza Hrvatske odlučeno je, da i

šibenski »Mornar«, kao treća ekipa iz Dalmacije, postane član republičke lige. Na skupštini je odano puno priznanje STK »Mornar«, jer je bio glavni inicijator za osnivanje centra na području šibenskog kotara. Također je pohvaljen i drug Ante Validžić.

* * *

Stolnoteniski centar Šibenik poziva sva poduzeća i ustanove, da ukoliko imaju sekciju, neka je registriraju (i igrače također) kod ovog centra, koji se nalazi u prostorijama SD »Mornar« - Šibenik.

Svaka ekipa ili sekcija, koja namjerava sudjelovati na prvenstvu centra najprije mora učestvovati na klupskom prvenstvu ili na prvenstvu mjesta. U vezi s tim, osnovat će se stolnoteniska liga za grad Šibenik. Prve tri plasirane ekipe sa prvenstva grada imaju pravo sudjelovanja na prvenstvu centra. Prvak centra ulazi u završne borbe za naslov prvaka Hrvatske.

M. Z.